

Затверджено
рішення сільської ради
від 22.12.2023 № 20/13

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ БОРАТИНСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ НА 2024-2026 РОКИ**

ПАСПОРТ

Комплексної програми розвитку галузі агропромислового комплексу
Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради
2.	Розробник програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради
3.	Відповідальний виконавець програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради
4.	Учасники програми	Боратинська сільська рада, сільськогосподарські товаровиробники, фермерські господарства, власники особистих селянських господарств
5.	Термін реалізації програми	2024-2026 роки I етап – 2024-2025 роки II етап – 2025-2026 рік
6.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Сільський бюджет Боратинської сільської ради, обласний бюджет
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього тис. грн., у тому числі:	14522 тис.грн
7.1.	кошти загального обласного бюджету, тис.грн.	346.00 тис
7.2.	кошти сільського бюджету, тис.грн.	14868 тис.грн

Комплексна програма розвитку галузі АПК Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки (надалі – Комплексна програма) спрямована на реалізацію фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників, фермерських господарств та особистих селянських господарств.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Комплексна програма розвитку АПК в громаді на 2024-2026 роки (надалі – Комплексна програма) спрямована на реалізацію Стратегії [розвитку Боратинської сільської ради на період до 2026 року](#), щорічних програм економічного та соціального розвитку сільської ради.

Луцький район – є аграрним районом. Агропромисловий комплекс є провідною галуззю економіки району та сільської ради.

Аналіз стану розвитку агропромислового комплексу

На території сільської ради проживає близько 20 тис. населення. Сільське господарство є найбільше розвиненою галуззю господарювання. Свою діяльність здійснюють сільськогосподарських підприємств, майже 2300 одноосібних господарств та два фермерські господарства “Рідний сад”. Найбільшу частку вирощеної продукції сільськогосподарськими підприємствами становлять зернові, зокрема озима пшениця. Вирощуванням технічних культур таких як ріпак, цукровий буряк, кукурудза, соя, соняшник займається ТОВ Україна-Баїв», , ТОВ «Городище», ТОВ «Луцька аграрна», СГПП «Вікторія», СГПП «Вілія», СГПП «Рать», ТОВ «Мрія старосілля», . Фермерське господарство «Антей» у селі Городище спеціалізується на вирощуванні яблук. Сад займає площу 2 га. Скоротилося вирощування овочевих культур та картоплі. На даний час ці культури мають місце тільки у особистих селянських господарствах. Особисті господарства населення є основними виробниками картоплі, овочів, плодів і ягід, молока та яєць. Тваринницька галузь сільського господарства наявна тільки у особистих селянських господарствах. Станом на 01.01.2023 року по сільській раді налічувалося: ВРХ – 480 голів, з них корів – 480, свиней – 1945, овець – 47, кіз – 82, коней – 131.

Об’єктивними причинами зменшення обсягів виробництва є втрата генетичного потенціалу галузі, її низька рентабельність та збитковість у зв’язку з високою ресурсо - та енергоємністю виробництва. В результаті проведених реформ у сільському господарстві, поряд із одержанням права розпоряджатися наданими у власність землями, селяни у переважній більшості втратили робочі місця. Кількість офіційно зареєстрованих найманих працівників на кінець 2023 року склала - 459 осіб (Фінансові труднощі незайнятих осіб не дозволяють започаткувати (розвивати) власну справу у сільському господарстві, а землі пайового фонду передаються в оренду господарським структурам, або використовуються неефективно, лише для забезпечення сільськогосподарською продукцією власних домогосподарств.

I. Проблеми, на розв’язання яких спрямована Комплексна програма Боратинської сільської ради на 2024-2026 рр

В агропромисловому комплексі залишаються проблеми, які потребують посиленої уваги та вирішення у 2024-2026 роках:

- низька якість сільськогосподарської продукції, її не конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, не адаптованість до європейських вимог.
- відсутність доступу до організованого ринку збуту власної продукції дрібних товаровиробників;
- низький рівень селекційно-племінної роботи в господарствах населення;
- недостатня мотивація до кооперації та укрупнення дрібних сільськогосподарських товаровиробників, низький рівень матеріально-технічного забезпечення СОК, відсутність лідерів для їх створення;
- низький рівень та невідповідність матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств сучасним вимогам виробництва;

- постійне зменшення чисельності поголів'я ВРХ як у сільськогосподарських підприємствах так і у особистих селянських господарствах;
- занепад галузі бджільництва у громаді;
- негативний стан внутрішньогосподарської меліоративної мережі
- відсутні роботи з хімічної меліорації (вапнування) ґрунтів, що призвело до низької родючості ґрунтів

III. МЕТА КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Метою програми є створення організаційно-економічних умов для ефективного соціально спрямованого розвитку аграрного сектору, стабільного забезпечення населення якісною та безпечною місцевою сільськогосподарською продукцією, виробництво продукції з високою доданою вартістю та економічною ефективністю, нарощування обсягів виробництва та розширення ринків збуту сільськогосподарської продукції, глибокої переробки, здійснення заходів з охорони родючості ґрунтів, заходів, спрямованих на покращення технічного стану внутрішньогосподарських меліоративних фондів.

Проблеми, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма

Поряд з позитивною динамікою збільшення обсягів валового виробництва сільськогосподарської продукції, в агропромисловому комплексі залишаються проблеми, які потребують посиленої уваги та вирішення у 2024-2026 роках:

- низька якість сільськогосподарської продукції, її не конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, не адаптованість до європейських вимог.
- відсутність доступу до організованого ринку збуту власної продукції дрібних товаровиробників;
- низький рівень селекційно-племінної роботи в господарствах населення;
- недостатня мотивація до кооперації та укрупнення дрібних сільськогосподарських товаровиробників, низький рівень матеріально-технічного забезпечення СОК, відсутність лідерів для їх створення;
- низький рівень та невідповідність матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств сучасним вимогам виробництва;
- постійне зменшення чисельності поголів'я ВРХ у особистих селянських господарствах та відсутність його у сільськогосподарських підприємствах;
- занепад галузі бджільництва у громаді, а саме у сільгосппідприємствах;
- покращення еколого-меліоративного стану земель.

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ПРОБЛЕМУ ТА РЕСУРСІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ

Сильні сторони	Слабкі сторони
Вигідне географічне положення громади та зручне транспортне сполучення.	Низькі ціни на сільськогосподарську продукцію
Сприятливі умови для залучення інвестицій у агропромисловий сектор громади .	Низький рівень заробітної плати у сільському господарстві.
Забезпечення фінансової підтримки власників особистих селянських господарств та сільськогосподарських підприємств, стимулювання їх для	Недостатнє кадрове забезпечення висококваліфікованими спеціалістами у аграрному секторі.
	Вузький асортимент сільськогосподарської продукції яка виробляється у громаді.

збільшення виробництва сільськогосподарської продукції.	Малі площі природних кормових угідь для розвитку тваринництва.
Підвищення рівня доходів сільського населення. Впровадження нових енерго- та ресурсозберігаючих технологій.	Зменшення чисельності поголів'я ВРХ Недостатнє фінансування виконання заходів Програми. Фінансова, податкова та цінова нестабільність. Недостатня кількість обігових коштів у агровиробників. Зниження родючості земель у наслідок недостатніх природоохоронних та агротехнічних заходів. Зменшення чисельності економічно-активного населення в сільській місцевості

ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ, ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ

З метою розв'язання існуючих проблем розвитку агропромислового комплексу, передбачається здійснювати фінансування заходів Комплексної програми, відповідно до додатку Напрямки діяльності та заходи Комплексної програми підтримки галузі АПК на 2024-2026 роки.

ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Вирішення проблем аграрної галузі передбачається шляхом:

- підтримки розвитку галузі тваринництва, нарощування поголів'я ВРХ;
- стимулювання будівництва міні-доїльних залів, молокопроводів;
- стимулювання створення міні-виробництв з глибокої переробки сільськогосподарської продукції;
- розвитку інфраструктури аграрного ринку, обслуговуючої кооперації;
- підтримка та розвиток особистих селянських господарств, які утримують три і більше корів - сімейних (родинних) ферм;
- створення належних умов з трансформації особистих селянських господарств в інші організаційно-правові форми господарювання;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи, поширення серед суб'єктів господарювання всіх форм власності, широких верств населення інформації, відомостей з основних питань агропромислового комплексу;

- проведення аналізу стану використання та охорони земель на території сільської ради;
- проведення інвентаризації земель усіх форм власності;
- коригування раніше розробленого Проекту землеустрою щодо встановлення та зміни меж населених пунктів сільської ради та включення у межі адміністративно-територіальних одиниць земельних ділянок проектною житлової садибної забудови

(враховуючи дані Схеми планування території Боратинської сільської ради Луцького району Волинської області);

- виявлення та повернення самовільно зайнятих земельних ділянок і приведення їх у стан, придатний для подальшого використання;
- оновлення планово-картографічних матеріалів;
- співпраця з контролюючими органами, які проводять нарахування фізичним особам сум земельного податку, з метою приведення їх у відповідність до даних державного земельного кадастру та тарифів;
- впровадження механізму сплати фізичними особами земельного податку через касу сільської ради, за квитанцією про приймання податкових платежів (форма квитанції встановлюється у порядку, передбаченому статтею 46 Податкового Кодексу України);
- проведення рекультивациі порушених земель;
- проведення робіт з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів : Баківці, Вікторяни , Гірка Полонка, Коршів, Оздів, Озеряни, Полонка, Радомишель, Ратнів, Романівка, Суховоля.
- підключення типового робочого місця стороннього користувача Автоматизованої системи Державного земельного кадастру;
- запровадження ефективних механізмів ринку землі, у тому числі проведення земельних торгів у формі аукціону;
- проведення заходів з меліорації земель та забезпечення функціонування об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем у належному стані;
- розроблення проектів землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг для забезпечення раціонального використання природоохоронної території з режимом обмеженої господарської діяльності;
- запровадження внутрішніх правил регулювання земельних відносин, пов'язаних з наданням громадянам у користування або у власність земельних ділянок для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд та ведення особистого селянського господарства на території Боратинської сільської ради.
- Відновлення та догляд за внутрішньогосподарською меліоративною мережею.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯМ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Виконання Комплексної програми забезпечить сталий розвиток агропромислового комплексу , підвищить ефективність виробництва, покращить забезпечення населення продуктами харчування за доступними цінами, сприятиме зростанню рівня життя та доходів жителів села, .

У результаті виконання Комплексної програми та реалізації запропонованих заходів очікується:

- насичення товарних ринків конкурентоспроможною вітчизняною продукцією;
- збільшення кількості реалізації товарного молока та підвищення його якості;
- стимулювання сільської молоді до започаткування ведення агровиробництва у сільській місцевості;
- покращення селекційно-племінної роботи, нарощування обсягів виробництва продукції тваринництва та чисельності поголів'я сільськогосподарських тварин;
- поліпшення матеріально-технічної бази сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, що забезпечить просування сільськогосподарської продукції сільськогосподарських товаровиробників – на організований аграрний ринок за стабільними цінами;
- зростання доходів власників особистих селянських господарств;
- оновлення планово- картографічних матеріалів
- забезпечення регульованого водного режиму
- покращення екологічної ситуації на території сільської ради

Напрямки діяльності та заходи Комплексної програми підтримки галузі агропромислового комплексу Боратинської сільської ради на 2024-2026 рр.

ОН_№ п/п	Назва напрямку діяльності	Заходи	Виконавці	Термін виконання	Джерела фінансування
1	2	3	4	5	6
1	Підтримка земельної реформи	Проведення інвентаризації земель усіх форм власності;	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет
2	Оновлення земельної документації	Оновлення планово-картографічних матеріалів; схем планування забудови територій, проектів землеустрою	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет
3	Розроблення технічних документів з нормативно грошової оцінки населених пунктів Боратинської сільської ради	Розроблення технічних документів з нормативно грошової оцінки населених пунктів	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет
4	Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок на території Боратинської сільської ради	Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет
5	Підготовка заходів до проведення торгів аукціонів на території Боратинської сільської ради		Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет
6	Захист населених пунктів від підтоплення	Проведення земляних робіт та робіт з очистки меліоративних каналів	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 р.р.	сільський бюджет
7	Підтримка галузі тваринництва	Часткове здешевлення вартості штучного осіменіння корів і телиць у ОСГ	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет

8	Фінансове стимулювання ОСГ	Виплата дотації власникам ОСГ, які утримують три і більше корів	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	2024-2026 рр	сільський бюджет (виплата дотації власникам ОСГ, які утримують три і більше корів)	20
			Департамент агропромислового розвитку Волинської облдержадміністрації		обласний бюджет (виплата дотації власникам ОСГ, які утримують три і більше корів)	
	Всього коштів обласного бюджету					
	Кошти сільського бюджету					
	Разом					

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішення сільської ради
від 22.12.2023 № 20/13

ПОРЯДОК

надання та використання коштів сільського бюджету на виконання заходів Комплексної програми розвитку галузі агропромислового комплексу Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки

1. Загальні положення

1.1. Порядок надання та використання коштів районного бюджету на виконання заходів Комплексної програми розвитку галузі агропромислового комплексу Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки (далі – Порядок), розроблений відповідно до статей 20, 91 Бюджетного кодексу України, статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Програми).

1.2. Порядок визначає та регулює механізм надання і використання коштів сільського бюджету на виконання заходів Програми.

1.3. Головним розпорядником коштів є Боратинська сільська рада.

2. Надання та використання коштів з сільського бюджету.

2.1. Бюджетні кошти спрямовуються на виконання заходів Програми згідно напрямів діяльності :

- часткове здешевлення вартості штучного осіменіння корів та телиць у ОСГ.
- виплата дотації власникам особистих селянських господарств (далі власникам ОСГ), які утримують три і більше корів;
- виплата дотації власникам ОСГ, які утримують молодняк ВРХ до 13 місяців

2.2. Пропозиції щодо розподілу бюджетних призначень формує постійна комісія сільської ради з питань бюджету в межах обсягів визначених Програмою.

2.3. Будь – яка дотація чи виплата не здійснюється:

- за умови одержання такої дотації чи виплати з державного бюджету;
- одержувачам, яких визнано банкрутами або щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство;

2.4. Для визначення одержувачів дотацій, відповідно до заходів Програми, розпорядженням сільського голови утворюється комісія відповідно до напрямку.

2.5. Субвенції спрямовуються за напрямками:

Часткове здешевлення вартості штучного осіменіння корів та телиць у ОСГ

Бюджетні кошти спрямовуються власнику ОСГ за проведене штучне осіменіння корів та телиць у суб'єкта, який надає такі послуги незалежно від форми власності і господарювання (далі – суб'єкт) в розмірі до 150 гривень за одне осіменіння з розрахунку 100 гривень власнику ОСГ та 50 гривень на оплату послуг підприємству-надавачу послуг.

Для надання компенсації суб'єкту за надані послуги з штучного осіменіння корів та телиць (далі - компенсація) управління агропромислового розвитку райдержадміністрації укладає договір з суб'єктом щодо здешевлення оплати послуг з штучного осіменіння.

Обов'язковою умовою договору є визначення собівартості витрат на проведення одного штучного осіменіння та визначення вартості, яку сплачує власник ОСГ із врахуванням здешевлення на 100 гривень.

Сільська рада затверджує комісію (далі - Комісія). Комісія визначає власників особистих селянських господарств яким буде проведено часткове здешевлення вартості штучного осіменіння корів та телиць за рахунок коштів сільського бюджету.

Для часткового здешевлення витрат власнику ОСГ за надані послуги штучного осіменіння суб'єкти, що надали власникам ВРХ послуги з штучного осіменіння, складають реєстр наданих послуг з штучного осіменіння (далі – реєстр, додаток 1) та подають його сільській (селищній) раді.

Сільський (селищний) голова затверджує реєстр відповідно до наданих послуг із штучного осіменіння та подає його управлінню агропромислового розвитку райдержадміністрації до 5 числа наступного місяця.

Комісія один раз на місяць проводить засідання де розглядає подані реєстри та акти виконаних робіт, після чого приймає рішення щодо здешевлення вартості штучного осіменіння корів та телиць власникам ОСГ та компенсації суб'єкту за надані послуги з штучного осіменіння корів та телиць. Формує зведений реєстр на виплату коштів за проведене штучне осіменіння корів та телиць (далі – зведений реєстр, додаток 2) у розрізі сільських (селищних) рад управлінню агропромислового розвитку райдержадміністрації. Управління агропромислового розвитку райдержадміністрації сформований реєстр фактично нарахованих сум (додаток 3) надсилає управлінню фінансів райдержадміністрації для фінансування.

Виплата дотації власникам ОСГ, які утримують три і більше корів

Бюджетні кошти на дотацію власникам ОСГ, які утримують три і більше корів спрямовуються на виплату дотації за наявне поголів'я корів та на погашення кредиторської заборгованості у разі виникнення такої на кінець бюджетного року у наступному бюджетному році. Розмір дотації визначається з розрахунку до 150 гривень на одну наявну корову.

Для виплати дотації власникам ОСГ, які утримують 3 і більше корів сільська рада утворює Комісію.

Для отримання дотації власник ОСГ подає Комісії наступні документи:

- заяву на виплату дотації;
- зобов'язання на повернення до відповідних місцевих бюджетів отриманих коштів у разі зменшення поголів'я корів станом на 1 січня наступного року без умотивованих висновків ветеринарного лікаря, або виявлених порушень контролюючими органами;
- копію паспорта власника ОСГ та довідку про присвоєння ідентифікаційного коду фізичній особі (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби - копію відмітки у паспорті);
- копії паспортів ВРХ, ветеринарних карток до них (за наявності);
- витяг з єдиного державного реєстру тварин, що підтверджує наявність корів в господарствах фізичних осіб;
- довідку про відкриття рахунку в банку.

Комісія один раз на місяць проводить засідання де розглядає подані документи, приймає рішення про включення одержувача до реєстру осіб, які мають право на дотацію за утримання трьох і більше корів, формує та подає реєстр на виплату дотації власникам ОСГ, які утримують 3 і більше корів (далі – реєстр, додаток 4) .

У випадку зменшення поголів'я корів (крім випадків обумовлених набутими хворобами, що підтверджено довідками Державної ветеринарної служби) власники ОСГ повертають отримані кошти до сільського бюджету шляхом перерахування їх на відповідний рахунок .

3. Звітність і контроль

3.1. Фінансова звітність про використання коштів сільського бюджету складається і подається в установленому порядку.

3.2. Відповідно до законодавства відповідальність несуть:

- за достовірність поданих документів на розгляд комісії - одержувачі;
- за достовірність і якість наданих послуг, виконаних робіт - надавачі таких послуг, виконавці робіт;
- за достовірність поданих зведених реєстрів несе комісія сільської\ ради.

3.3. Відповідальність за цільове використання коштів несуть розпорядники коштів.